

REGISTERBLAD

Namn:

Datum:

Område av riksintresse för naturvård i Gävleborgs län

Områdesnummer: Nr X 82

Områdesnamn: Hamrångeån (50)

Kommun: Gävle kommun

Kartblad: 14 H SV

Area: Vattendragets längd 10 km

Naturgeografisk region: 27 Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 50, Hamrångeån

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsformer: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m

Riksvärde

Vattendrag		Flora
		Fauna
Limnogen strandkomplex		
Våtmarkskomplex	Svagt välvd mosse	
	Topogent kärr	
	Strängblandmyr	

Värdeomdöme: Värdefull flora av påtagligt sydlig prägel. Den rika förekomsten av safsa är en av Europas nordligaste. Dessutom finns här den sällsynta ringlaven. Rikt bestånd av flodkräfta. Ån hyser även flodpärlmussla med nyrekrytering. Hamrångeån utgör lek- och uppväxtområde för havsöring och lax. Blommamuren är ett våtmarksområde med värdet av limnogen strandkomplex. Myr vid Romsån har värdet av våtmarkskomplex, svagt välvd mosse och topogent kärr. Nylandsmuren har värdet av våtmarkskomplex, strängblandmyr och topogent kärr.

Huvudkriterier: A, B, C, D

Stödkriterier: Storlek, kontinuitet, representativitet, raritet, funktion mångformighet, särprägel

Förutsättningar för bevarande: Uträtning av ån eller rensningar i strömfåran bör ej förekomma. De omgivande våtmarkerna bör ej dikas. I samband med avverkningar bör skyddande skogsridåer lämnas utmed stränderna. Ingrepp som vandringshinder och vattenreglering, vattenuttag, utsläpp av försurande ämnen, tillförsel av organiska gifter, överfiske, inplantering av främmande fiskstammar medför att områdets naturvärden skadas. Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att

områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner kan skada naturvärdena.

Säkerställande: Klass I i länsstyrelsens naturvårdsprogram

Områdets huvuddrag: Hamrångeån faller ca 50 m mellan Kalven och Hamrångefjärden. Ån rinner genom ett barrskogslandskap med små öppna myrar och älvängar. På flera ställen finns forsar och ån delar sig ibland i flera strömfåror. Delvis är åns omgivning mycket flacka och därför har ibland påfallande små biflöden utvecklats till trögflytande breda biarmar till huvudån. I sin nedre del rinner Hamrångeån genom ett jordbrukslandskap.

Floran utmed Hamrångeån är rik och intressant och av påtagligt sydlig prägel. I trädskiktet växer klibbal, ask och lönn. I fältskiktet påträffas rika bestånd av safsa – en av de nordligaste växtplatserna i Europa. Där växer även blåtåtel, vasstarr, hampflockel, ängsruta och liljekonvalj, samt den sällsynta ringlaven.

Stora avverkningar har ägt rum på båda sidor om Hamrångeån. Beklagligtvis har inga eller mycket få träd lämnats kvar utmed stränderna. Förutom att detta är olyckligt ur landskapsbildssynpunkt, har bristen på skuggande vegetation en direkt negativ inverkan på djurlivet i ån. Dels skyddar skogen mot alltför kraftig solinstrålning och oönskad uppvärmning av vattnet, dels utgör de insekter mm som faller från träden en viktig föda för åns fiskbestånd. De vandringshinder som finns längre ner i vattendraget hindrar havsvandrande fisk (t ex havsöring) från att nå Hamrångeåns för övrigt lämpliga lekvatten. Hamrångeån är lek- och uppväxtområde för lax och havsöring. Hamrångeån hyser ett rikt bestånd av flodkräfta. Ån hyser även flodpärlmussla med nyrekrytering. Blommamuren är ett våtmarksområde med värdet av limnogen strandkomplex. Myr vid Romsån har värdet av våtmarksområde, svagt välvd mosse och topogent kärr. Nylandsmuren har värdet av våtmarksområde, strängblandmyr och topogent kärr.

Anmärkningar: VMI-ID: 14H2C03, 14H2C05, 14H2C06

Referenser: Wikberg, Per (red): 1970 Hamrångeboken. Hamrånge 1970 Länsstyrelsens remissvar ang. sjöar och vattendrag, 1997.

Fiskeriverket, beslut 1988-04-11 rörande Områden av riksintresse för yrkesfisket, områden av särskilt intresse för fritidsfisket samt områden av särskilt intresse avseende stammar av fisk.

Naturvårdsverket 1994, Myrskyddsplan för Sverige.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län. Våtmarksinventering i Gävleborgs län.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 1997. Värdefull natur i Gävleborg, naturvårdsprogram. Rapport 1997:12.